

Русін О.Р., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова,
м. Хмельницький, Україна
Науковий керівник: Кожевнікова В.О., д.ю.н., доцент

ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ШЛЮБНО-СІМЕЙНИХ ВІДНОСИН

Шлюбно-сімейні відносини – це широке поняття, що охоплює утворення малої соціальної групи на основі шлюбу та кровній спорідненості. Це об'єднання членів сім'ї емоційними зв'язками, спільністю побуту, моральною відповідальністю та взаємодопомогою. Шлюбно-сімейні відносини відображають важливі аспекти міжособистісних взаємин, засновані на любові, довірі, підтримці та спільному житті [1]. Тут, варто згадати вислів американського письменника, Стівена Кінга «Ні для кого не секрет, що щасливий шлюб заснований на балансі інтересів і високій стресостійкості». Саме так, міцний шлюб - це не тільки спорідненість душ, частіше навіть зовсім різні люди за темпераментом, але в них одна ціль, в них злагоджена спільна робота, а інколи навіть фізична чи психологічна залежність. Нормальне функціонування щасливої сім'ї залежить від правильної командної роботи, «розподілення ролей». Адже шлюб це кропітка праця двох людей, де знімаються всі маски та налагоджується механізм, де немає місця перервам, де люди розвиваються доповнюючи одне одного. Та іноді люди прагнуть лише штампі в паспорті чи в них розпалюється пристрасть, що призводить до не тривалих зв'язків. Наприклад, Євген Пілецький відомий психолог говорить: «Є велика проблема під назвою дофамін, який каже нам «Цю людину я хочу зараз, а проблеми вирішуватиму потім». Це породжує величезну кількість проблем. Традиційно для суспільства було нормою створювати сім'ї лише з репродуктивною метою. Та такі відносини не можна вважати гармонічними.

Звичайно, ситуація змінилася, але біологічна і соціальна еволюція все ж повільна – мозком ми й досі десь виживаємо у савані, як би ми цього не заперечували. Також якщо брати країни де шлюб це угода лише між батьками, а подружжя іноді навіть не знайомі, ми не можемо стверджувати, що ці шлюби не тривалі, але це є порушенням прав людини вільно розпоряджатися своїм тілом та життям.

У книжці «Сім принципів щасливого шлюбу» дуже правильно автори пишуть: основа щасливого шлюбу – це дружба. І справді: з друзями стосунки у нас набагато міцніші [2].

На сьогоднішній день психологи стверджують, що ключовими аспектами шлюбу та сімейного життя, є такі елементи:

– Емоційний компонент, який відображає наше підсвідоме притягнення до іншої людини, що часто має інстинктивний характер і є базою для формування взаємної прив'язаності. Це може бути відчуття приязності, привабливості або глибокого зв'язку без явного розуміння причин. Емоційне притягування може бути спонтанним і неусвідомленим, іноді називається «хімією» між двома людьми.

– Раціональний компонент, виражається усвідомленою повагою до партнера, його чеснотами та достоїнствами. Аспект підкреслює значення розуміння і визнання особливостей партнера. Наприклад, коли ви свідомо визнаєте і цінуєте в партнері його турботливість, чесність або сміливість, це виявляє раціональний аспект.

– Поведінковий компонент, у свою чергу, визначається вмінням не лише переживати почуття любові, а й проявляти її у діях, спрямованих на благо іншої людини, прагнучи подарувати їй увагу, радість і щастя. Наприклад, коли ви не лише відчуваєте глибоку приязнь до свого партнера, але також проявляєте це, допомагаючи йому у важкий період, даруючи подарунки або виражаючи свою підтримку, це прояв поведінкового компоненту.

Важливим аспектом я вважаю ще й, *спрямованість на сімейне довголіття* яке, являє собою постійний потяг до нових сімейних цілей, розумне їх планування й підтримка активності всіх членів сім'ї в їх досягненні. Невід'ємний атрибут будь якої здорової родини – найближчі перспективні сімейні цілі. У формуванні, виборі способів їх досягнення та передбачуваних результатах відображено потреби, наміри, інтереси, бажання й установки, як правило, кожного члена сім'ї. Задоволеність їх реалізацією – найважливіша умова підтримки активності родини у визначенні нових рубежів життєдіяльності. У цьому й полягає сенс основних механізмів спрямованості на сімейне довголіття [3].

Шлюб і сімейне життя є своєрідним лабіринтом, де кожен партнер стикається з власними індивідуальними уподобаннями, страхами та амбіціями. Психологічні аспекти таких відносин включають в себе вивчення формування і розвитку емоційних зв'язків, взаєморозуміння та способів вирішення конфліктів. З іншого боку, соціальні аспекти стосуються норм і цінностей, які покладені на сім'ю в конкретному суспільстві, а також ролі сімейних відносин у формуванні і підтримці загального соціального порядку.

Необхідно враховувати, що шлюбні відносини впливають на психологію кожного партнера, формуючи їхні вподобання, способи взаємодії та самопізнання. Вивчення цих аспектів допомагає розуміти, як емоції, думки та поведінка впливають на взаємини між партнерами та формують основу стабільних та задоволених сімей.

До психологічних аспектів можна віднести такі компоненти відносин які сприяють формуванню глибокого зв'язку між партнерами це е - емоційний, раціональний і поведінковий. Емоційна прив'язаність створює базу для інтимності і взаєморозуміння, раціональне визнання достоїнств партнера зміцнює взаємоповагу, а поведінкові прояви любові перетворюють почуття в дії, що зміцнюють взаємини.

Соціальні аспекти, зокрема, включають в себе вплив культурних норм, цінностей та очікувань суспільства на сімейні відносини. Вони визначають, як формуються та розвиваються сімейні стосунки в певному культурному контексті. Відбувається взаємодія психологічних і соціальних чинників в сімейному житті, що впливає на добробут і задоволеність кожного партнера. Розуміння цих аспектів допомагає побудувати міцні, здорові відносини, сприяючи взаємному розвитку та збереженню любові та взаєморозуміння у шлюбі.

Отже, вивчення психологічних та соціальних аспектів шлюбно-сімейних відносин є важливим для того, щоб кожна пара могла підтримувати гармонію та щастя в сімейному житті, сприяючи особистому і взаємному розвитку партнерів.

Література

1. Реферат на тему: Психологічна характеристика сім'ї. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/19502/1/O_Stoliarchuk_PSS_IL.pdf.

2. Журнал «Українська правда. Життя». Випуск: Щасливий шлюб – це Думки 4-х психологів і психотерапевтів щодо сексу, розлучень та сім'ї для дітей — 21 трав. 2021 р URL: <https://life.prawda.com.ua/society/2021/05/21/244953/>.

3. Федоренко Р.П. Психологія сім'ї: навч. посіб. / Раїса Петрівна Федоренко. – Луцьк: Вежа-Друк, 2015. – 364 с. с. 72.

УДК 347.63(043.2)

Сенченко А.О., здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Кожевнікова В.О., д.ю.н., доцент

ЗАКОН АВТОНОМІЇ ВОЛІ ЯК ОСНОВНИЙ ПРИНЦИП У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

У контексті глобалізації, коли взаємодія між суб'єктами приватноправових відносин різних країн стає все поширенішою, велике значення набувають принципи та інститути міжнародного приватного права. При регулюванні відносин у таких сферах, як міжнародна комерційна діяльність, сімейне право, трудове право та інші, де існує